

ВИГЛЯДИ РУЗВЕЛТА НА ДЕМОКРАТИЧНУ НОМІНАЦІЮ НА ПРЕЗИДЕНТА ЗРОСТАЮТЬСЯ

ШИКАГО. — Делегати на демократичну конвенцію зайняті тепер виключно справою номінації демократичного кандидата на президента. Ще досі не знати певно, на кого впаде вибір. Та одне можна ствердити, що ньюйоркський губернатор, Френклін Рузвельт, потягає за собою чимраз більше стейтів. При демонстраціях, які влаштовано з приводу зголошення ріжних кандидатів, було видно, що більшість делегатів є по стороні Рузвелта. Але потрібних до вибору більшості двох третин голосуючих, він ще не має.

Зате найбільше галасливу демонстрацію зроблено при виголошенні імені Ал Сміта на кандидатів. Демонстрацію зчинила головна галерея. Кажуть, що Рузвельт має поправді більшість, але симпатія загальна є по стороні Сміта.

Крім тих двох зголошено ще кандидатури Джона Гарнера, Алберта Річі, Мелвіна Трейлора, Джеймса Ріда, Вільяма Мюррея і Гері Бірда.

Сторонники Рузвелта ведуть завзяту агітацію, щоби прийти до порозуміння з тими кандидатами і перетнути їх голоси на сторону Рузвелта.

СМІТ ОБСТОЄМО СВОЮ КАНДИДАТУРУ.

ШИКАГО. — Деякі часисипи рознесли по Америці, що Ал Сміт вищофує свою кандидатуру на демократичну номінацію на президента. Сміт заявив, що він завжди був на добрий стопі з газетирями і тому просить їх подати до відома загалу, що він своєї кандидатури не цофає, а докладає всіх старань, щоби бути номінованим.

СУХІ ОБЕДНУЮТЬСЯ.

ВАШИНГТОН. — Супроти того, що демократична платформа стала мокрою, сухі демократи не будуть закладати третій партії й не будуть виставляти сухого кандидата на президента, але злучатися разом з сухими республіканцями і будуть старатися вибрати до конгресу самих сухих заступників. Чи це їм удасться, це інша справа.

ЕКОНОМІЧНІ СПРАВИ НА ПЕРШІЙ МІСЦІ.

ШИКАГО. — Демократичні ветерани твердять, що хоч партія заявила за знесення прогнібції, прогнібніючи питання не буде рішачим у виборчій кампанії, а тільки справи економічні. Демократи кладуть найбільшу вагу на те, що загальне голосування на демократичного кандидата, бо демократична програма передбачає однадності на 1,000, 000,000, а крім того податкові доходи від пива.

САМИ СЕБЕ ВИНИЩУЮТЬ.

ФІЛАДЕЛФІЯ. — Едвард Ріген, один з провідирів півсвіта, зівстав убитий кулями з машинного кріса, коли виходив зі свого помешкання з якоюсь жінкою.

Додаються, що це його вбили генгстери з Нью Джерсі, котрі ривалізували з ним в генгстерським бізнесі.

В НАКАРГАВІ ДАЛІ НЕСПОКОЛ.

НІКАРАГВА. — Ліянтан Роберто Гонзалес з народньої гвардії вбив американського сержанта Елварда Шмірера, а потім утік разом з чотирма іншими жовнірами з гвардії.

Донасять теж про дальші сутички гвардії з повстанцями, в яких падають жертви по обидвох сторонах. Разом з тим подають, що дезерції з народньої гвардії збільшаються з кожним днем.

ЗНОВУ ВИКРАДЕННЯ.

СЕРІНТ ПОЛІ (Міннесота). — Два чоловіки вхопили Гаскела Бона, літ 20, сина багатого промисловця, як він вертався з роботи до дому автомобілем, котрим кермував шофер.

Ті, що Бона вхопили, залишили неграмотно написану картку, в якій відгрозжуються, що вбють його, якщо не відстануть викупку в сумі \$35,000.

ТЮРМА ЗА ПІДРОБЛЮВАННЯ ІМІГРАЦІЙНИХ ДОКУМЕНТІВ.

НЬО ЙОРК. — Федеральний суддя Накс засудив адвоката Герольда Вей-Ріпера на три роки тюрми за те, що допомагав чужинцям відставати горожанські папери ошуканим способом. Разом з ним засуджено теж Лія Вайяна, котрий достарчував Наксові підроблені посвідки законного придбання чужинців до Злучених Держав.

ГРЕЦІЯ НЕ ХОЧЕ ПЛАТИТИ.

ВАШИНГТОН. — Греція повідомляла через свого заступника департаменту стейту, що не заплатить \$130,000 на конту доути, який вивозить \$30,292,000.

Уряд зажуруєні не так тою малою сумою, як тим, що так само поступають шльком, певно й інші держави, і не будуть платити довгів. А бюджет зладжено на тій підставі, що ті довги будуть сплачені.

ЩЕ ПРО ЦЕНЗУРУ ЛИСТІВ У ПОЛЬЩІ.

Омелян Верхола пише у львівським «Діа»! На днях надіслано на мою адресу поручений лист із Парижа. Повідомлення (рецепт) надіслала головна пошта, митний уряд. Коли я зголосився по лист, урядовець, не питаючи мене нічого, розпечатав його. В середині був пам'ятковий хрест (Шу Залізної Дивізії ген. Удовиченка). З ним пішов він у якісь закармаки і по деяких часах вернувся та заявив, що посилає не видасть, а я маю зголоситися ще раз за 2—3 дні. Нічого не поміг мій спротив. Третій день я зголосився, але посилає так не дістав, бо лючта завернула її з поворотом до Парижа. На запит, чому це зроблено, сказав мені урядовець, що на хресті знаходиться «тен такі закармаки в Польське знак», себто тризуб.

З «РАЮ» І ТРАКТОРА.

В районі села Майкова на Рівненщині, по той бік кордону, працювали більшовицькі трактори, орючи землю під засів. Інструктор «тракторів», перебуваючи над самим кордоном, нагло зісковзів з машини, перебіг через кордон і віддав в руки сторожі КОПУ-Втечу з більшовицьким поясним, що там панують неможливі умовини життя, які годі витримати. Отак трактористи мусіли працювати навіть у день 1 травня, щоб люди не святавали Великдень, який на цей день припадає.

ПРОТИ БОЛЬШЕВИЦЬКОГО ФІЛЬМИ.

З приводу висвітлення у Відні більшовицького фільму «Пісня про розвіз»! прийшло олдасмо кінні до великої демонстрації публіки. Фільм образив сильно релігійні почування, представляючи несмачний і драстичним способом перемену церков і монастирів у Радянщині на комуністичні і безбожницькі будинки. Прикладний комісар поліції сконфіскував негайно фільм і зробив донесення до прокуратури.

ТАЙНІ ВІСЬКОВІ ДОКУМЕНТИ В ТЕЩ КОМУНІСТА.

Париський «Матен» повідомляє, що в руки французької поліції впаде така з тайними військовими документами, які в дорозі з Парижа до Ст. Назар загубив комуніст Готіе. В тейх були тайні військові мапи і документи, що торкнулися оборони Франції, фортифікації арсеналів і воєнних приставей. Крім того було шифрованої тисма московського контрсперу. За Готіе шукано тільки поліція. Він вископівся в потугу, коли хотіла його арештувати.

ОБМАНСТВО З ДИТИНОЮ.

Львів. Булинісі є Суходолом, Анна Чортків, рішине вимусили від земконого господаря Івана Гукіла два моря попла абсо суму 100 доларів і заскаржили його за алиментами, мовлячи, що він батько її неплемінної дитини. В часі розправи, який на тейх, що Анна не була нікою матірню, а дитину купила собі в Бучачі за 8 зол. від якоїс Анни Просієк і тейх способом шпантажувала Гукіла. Справою займає карний суд.

НІМЕЦЬКІ ФОРТИФІКАЦІЇ НА ПОЛЬСЬКІЙ ПРАНИЦІ.

Східно-прусська преса подає комунікат військової влади, з якого виходить, що міністерство Райхсвері зачне в найближчому часі будувати великі фортифікації у Вармі, де буде утворений т. зв. гайльсберський трикутник. За причину цієї оборонної акції подають заціну поставу Польщі, що накінуються при цьому на невідані ревенції деяких англійських часисипів. В польських політичних колах пояснюють, що гайльсберський трикутник матиме значення не так для оборони, як радше як операційна точка супроти Польщі. Вказують при цьому на факт, що східно-прусська границя знаходиться ледви 120 км. від Варшави.

ХТО ТАКИЙ ГОРГУЛОВ.

Слідство в справі Горгулова, обвиника французького президента Думера, викрило цікаві подробиці з його побуту в Чехословаччині, що кидать світло на його моральну вартість. Горгулов оженився три рази в Чехословаччині і зі всіма трима жінками розвівся, давшись пізнати як людина брутальна, що змушала над своїми жертвами. Женився тільки на те, щоби дістати від жінки гроші на пиятику і розгуляне життя. Викінці майя добоновино, від якої виманив 20,000 корон і пропав. Коли остигну докторський степень і став лікарем, не захав свого способу життя, а заробляючи мало, натагав дальше своєї добоновино.

ПОЖЕЖИ.

В Поникві (нов. Броди) вбухла пожежа в столоді Прокопа Гаврилюка. Вогонь перемінувся на сусідній будинку Сильвестра Дубини, Микити Скруха та Якимі Громяка. Згоріли хати й господарський інвентар. Шкоди не на кілька тисяч зол. Підчас ратування погарис собі тяжко обі руки та праву ногу Лілі Гаврилюк. Його відвезли до шпиталю. Пожежа повстала з папіроски, що її ктмив Лілі Гаврилюк. — Фр. Вітошницька в Карківці (нов. Копичинці) підпалали своєї будинки й повисали на підлі в горючій хаті. Згоріла це тую, бо її обмануло кількох ошуканців і вона продала все своє майно, а гроші зникли розгратили. Критичного дня Вітошницька «мала своє майно передати новому власникові Бушницькому. Чоловік Вітошницького жив в Америці. Будинки й тіло Вітошницької згоріли до тла.

БАРВЛЕННЯ ДЕРЕВ НА ПИ.

Багато людей продумували над найкращим способом барвлення дерева, щоб надати йому тревалу краску. Чимало проб починилися невдачею. Аж в останніх часах приїхали в Америку нові німецькі методи барвлення дерев, а саме барвлення на пи. Полягає вона на цім, що з високою умінцею зобрітка допроваджує кризкумкові рурки до виперець у пні отворів спеціальних барників. Роблять це на весну, коли в деревні заходиться налив соков. Операція така є досить коштовна, але де такі рурки вкисли, що не мають зовнішніх не адекватних американських продуктів, які хочуть відчинити нові ринки на барвлене дерево.

Т-ВО БІЖИ НАД ФАХОВИМ ШКІЛЬНИЦТВОМ.

Під впливом люблінської промислово-торгівельної палати, до компетенції якої належать справи Волині, в Луцьку має повстати товариство олімп над фаховим шкільництвом. Звичайно, над польським. На північно-західних землях нема ні одної української фахової школи.

ПОЛІЩАНА РЕВІЗІЯ В ПОМЕШАННІ ПОСЛА КУЗКА.

В часі побуту посла Ст. Кузика у Львові відбулася в його помешканні в Рогатині поліційна ревізія, яка не дала ніякого вислуду. За чим шукали, не відомо.

ПРОБУВАВ ХАТИ «ЗАЙЦЕМ» ЛІ ТАКУ.

З маленької комірки на задній літани Панамериканського Воздушного Товариства, що прибув з Панами до Майми (Флориди) по дводенній леті, добу 25-літнього Німця Павла Кайзера, котрий закріпився на літаку, щоби пролетіти «зайцем», себто без відома летуна, до Америки. Кайзера, безпритомного з виснаження, арештовано й задержано для депортації.

«САМОГОН».

В Луцьку відбулася конференція в справі сильного розвитку на Воллі тайного гомальництва. Конференція відбулася під головуванням віце-міністра скарбу, Ястржембського, й при участі вояводи, преезса скарбової палати, представників судівництва, дирекції лісів, корпусу охорони кордонів і т. д. Віце-міністр Ястржембський, вказуючи на величезні розміри тайної продукції «самогону», бачить у цьому сильне обниження почуття пестрестуства. Місцеві громадські чинники бачать причини цього явища з одного боку в гальмуванні по селам протилежногогоної акції, а з другого боку в тому, що молоді, позбавлені культурно-освітніх організацій і розумних розваг, мусять відшукувати свою енергію в бешкеті, гулянцях, пияцтві й розбійництві.

ЗНАЙШЛИ ВКРАДЕНУ ДИТИНУ.

У Львові пропала була 2-літня Штерберг. Її вкрали якісь дітні жінки, а поліція віднашла дитину в Бродях у Жидівки Кананові.

ФОСГЕН.

Фосген — це один із найбільш тривіальних газів, що мають велике примінення у війні. Вперше відкритий його Деві в 1817 р. Відкриття мільянуу кисю вугля і хлору безосередньою діяльні сонашних промінів. Від Деві одержав цей новий газ назву фосгену, т. з. зродженого зі світла. В звичайній температурі не безбарвний газ, а при температурі нижчій від 8 степенів безбарвний лік. Коли він відстається, до легень, спричиною смерті (душити). Фосген є тяжкий від повітря і череа це тримається при землі, виконуючи при тому всілякі заблудження. В техніці має він велике примінення, бо можна з нього безважко легко виділяти хлор, потрібний у фарбарському промислі. Найкращим середником проти затруття фосгеном є довге віддування чистого кисню.

РОБЛЯТЬ ОСТАННІ ЗМАГАННЯ ДО ВРАТУВАННЯ ЛЬОЗАНСЬКОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ

НІМЕЧЧИНА ЧЕКАЄ НОВИХ ПРЕДЛОЖЕНЬ ЗІ СТОРОНИ ДЕРЖАВ БУВНОЇ АНТАНТИ.

ЛЬОЗАННА (Швайцарія). — Англійський прем'єр-міністр Мек Донелд робить великі зусилля, щоб уратувати від повного розбиття льозанську конференцію по міжнароднім боргам та репарациям. Останнє побачення німецького канцлера фон Папена з французьким прем'єр-міністром Еріотом пройшло дуже неспокійно й закінчилося сваркою. Кажуть, що фон Папен, лишаючи Еріота, не подав йому руки.

Тепер Мек Донелд старатися знову звести їх на переговори, а тимчасом усі держави, учасники конференції, виробляють спільно своє пропозити. Німеччині. Німецька делегація в цих нарадах участі не бере, а чекає повідомлення про їх вислід. Лише крайні оптимісти сподіваються, що Мек Донелд знайде якісь шляхи до вратування конференції. Назагал же переконання те, що конференція вже фактично розбилася, не зробивши нічого позитивного.

АМЕРИКА ДАЛІ ПІДТРИМУЄ СВІЙ ПЛАН ОБЕЗЗБРОЄННЯ.

ЖЕНЕВА (Швайцарія). — Підчас зустрічі делегації від Америки, Франції та Англії американський делегат Гібсон категорично заявив, що Америка домагатиметься, щоб ще до вакацій конференції по міжнародньому обеззброєнню був розглянений план президента Гувера й щоб зроблено хоч засадничі ухвали. Тоді технічні комісії зможуть підчас вакацій працювати над технічною стороною пропозити президента Гувера, скоротити на 25% всі збройні сили всіх держав.

Французька делегація схилиється до того, що лідсно треба засадничо обговорити пропозити Гувера та ухвалити певні рішення. Тому можна сподіватися, що ще до вакацій конференція скаже своє слово в цій справі.

НІМЦІ ДОМАГАЮТЬСЯ ЗМЕНШЕННЯ ПРОЦЕНТІВ НА ІХ БОРГИ.

БЕРЛІН (Німеччина). — Німецька делегація на конференції по міжнароднім приватним боргам поставляє як своє головне домагання вимогу, щоби відсотки на всі німецькі міжнародні приватні борги були зменшені з 6 й 7 процентів до 2 і 3%. При цьому Німці прирікають, що не будуть домагатися інших полехів у сплаті приватних своїх позичок, а будуть сплатувати їх точно в призначені терміни.

Ця конференція відбувається в Лондоні. Її видає перша з низки такого роду конференцій, які визнають на майбутнє до скликання частіше, щоб завчасу приймаати відповідні міри й не доводити до якихось фінансових крахів.

БЕЗРОБІТТЯ ДУЖЕ ЗБІЛЬШИЛОСЯ.

ЖЕНЕВА (Швайцарія). — Інтернаціональне Міжнародне Робітниче Бюро підрахувало, що за останній рік безробіття в шістьох головних індустриальних країнах Європи збільшилося на 50%. В Німеччині, Британії, Чехословаччині, Італії, Франції та Австрії скільки зареєстрованих безробітних досягає 11,611,744.

Коли до цього ще взяти на увагу те, що в цих державах не помічалось ніде звичайного збільшення робіт у зв'язку з весною, то треба вважати, що становище безробіття стає все гішим.

ПОСЛАБЛЮЮТЬ РЕЖИМ В ІНДІ.

СІМЛІЯ (Індія). — Становище в Індії тепер настільки стало спокійним, що уряд рішив звести вимоги правила охорони порядку й спокою, котрі дотепер були в деяких провінціях Індії, впроваджені в часі масових демонстрацій та активних виступів індійських націоналістів. Разом з тим уряд попереджає, що вразі появи нових терору, як масових демонстрацій, знов буде заведений суворий адміністративно-воєнний режим.

ІРЛАНДСЬКІ ФАРМЕРИ ЗАНЕПОКОЄНІ.

ДУБЛІН (Ірландія). — Рішення англійського уряду впровадити високе мито на всі продукти фармерства та на фабрикти й сировину, що будуть привозитися до Англії з Ірландії, викликало велике занепокоєння серед фармерів. З заведенням такого мита припиниться фактично експорт з Ірландії до Англії, який є головною основою всього економічного життя маленької островної країни. Англійський уряд вирішив впровадити поспішно таке мито, щоб ним покрити ті суми, які уряд Д. Валери відмовився сплачувати Англії за сконфісковані Ірландією землі в англійських земельласців. Фармери вважають, що заведення мита на їх продукти експорту до Англії дуже скоро знизить ірландських фармерство.

"СВОБОДА" (LIBERTY)
FOUNDED 1892
Ukrainian newspaper published daily except Sundays and holidays
at 81-83 Grand Street, Jersey City, N. J.
Owned by the Ukrainian National Association, Inc.
Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N. J.
on March 30, 1911, under the Act of March 3, 1879.
Accepted for mailing at special rate of postage provided for in Section 1103
of the Act of October 3, 1917, authorized July 15, 1918.
SUBSCRIPTION RATES: PEREPLUTATA:
One year \$7.00 на рік \$7.00
Six months \$3.75 на пів року \$3.75
Three months \$2.00 на три місяці \$2.00
Foreign and Jersey City Rates: В Давній Європі і Загальноєвропейській
One year \$10.00 на рік \$10.00
Six months \$5.00 на пів року \$5.00
Three months \$2.75 на три місяці \$2.75
За оголошення редакція не відповідає.
За кожну зміну адреси платиться 10 центів.
3 Канади належить посылати гроші лише на т. зв. Foreign Money Order.
Тел. "Свобода": Montgomery 5-0498. Тел. У. Н. Союз: Montgomery 5-1838.
Адреса: "СВОБОДА", P. O. BOX 346, JERSEY CITY, N. J.

ДЕМОКРАТИЧНА ПАРТІЯ І ПРОГИБІЦІЯ

Знову преса, організації і приватні балачки заговорили про виборчу платформу. Говорити про це разом про платформу демократичної партії, і знову говориться майже виключно про одну справу, про справу прогибії, хоча ця справа по суті не є справою першорядної ваги і для висування її на перший план існує хіба тільки те оправдання, що ця справа не дає вирішувати інших справ.

Прогибіцянська платформа демократичної партії зараз у першому реченні заявляє невдвозначно за відкидання прогибії. Конгрес мав би пропонувати сепаратно поправку до конституції відповідним конвенціям по стейтах, скликаним спеціально для цієї справи. Поправка мала би бути того роду, щоб з того зросла тверезість, старий салун щоб не міг вернутися та щоб стейтсвий уряд мав повну контролю над торговельно-алкогольними напівками. Федеральний уряд мав би помагати стейтсвими урядами охороняти стейти перед ввозом трюнків із заграниці. Заки ця перемена конституції стане обов'язувати конгрес мав би вже тепер змодифікувати закон Волстедда і дозволити вироб слабих трюнків.

Ця була пропозиція більшості резолюційного комітету. Меншість пропонувала дещо іншу платформу в цій справі. Партія мала лише заявлятися за якнайкраще видання відліку прогибії стейтсвими конвенціями та за гарантування федеральною заборони для тих стейтів, що бажать задержати прогибію. Цю пропозицію деякі делегати попирали гарними бесідами, але пропозиція більшості перейшла подавляючою кількістю голосів.

Своєю виразно антипрогибійною платформою демократична партія поставилась у виразно опозицію до републиканської партії, котра у своїм старанню погодити крайніх прогибійців і антипрогибійців установила платформу, яка з одного боку похвалює прогибію як здобуток, а з другої сторони радить передати справу стейтам, хочби ці хотіли її відкинути. Як показують факти, републиканські своїм подвійним становищем довели до того, що з їх програми невдоволені ні прогибійці ні антипрогибійці. Збогачена досвідом републиканської партії, демократична партія станула на виразним протипрогибійнім становищі. З цієї платформи прогибійці певно не будуть задоволені, але зате за неї стануть бодрі протиники прогибії. Котра політика краща, можуть показати вибори.

В. Будзинський.

ЯК ЧОЛОВІК ЗІЙШОВ НА ПАНА

(Оповідання).

— Нічого дивного, що дівчачина осытак привітала мене, якнижко і цілу поцілувала. Чи во-на хоч раз в житті була в культурному товаристві, або говорила з правдиво освіченим чоловіком? Тим несею так дуже грізистий. От дитина, і лиця повторне без мисли те, що це мій, свого окруження. Почувши бестулю, попаде в інше, окруження, то я вона стане іншими. Говорити. В моєму не закінється, його пильний бурні дитинстві виполотити. Я її можу виховати собі так, як сам хочу. А стара мамка з свого русофобії, і з своїм жахом перед усім, що черво-не, вона мені тільки байдужа! Щоби я дитину дістав! Тоді я вже скажу старій, щоби не утирала між нас свого носа, бо в моїй хаті я пан! Ше ді-жельєт того, що власна її донька не буде іншими, гово-ри-ти, як лиши по українськи.

На другий день краєв прі-ня новий салюновий одяг. Стефан надів на себе і при-зир-я в зеркала. Лежить, та-кий солдатовий на нього. Со-ро-жик, конярець, краватка! Рі-ш-е-н-н-е, все те морське. Ше

Пані Добрицька прийняла його, як здавалось, досить ра-до. Він її ліпше сподобався, як Руцельський.

— Шкода, що нема мужа, — сказала, — поїхав на комісію і вернеться аж завтра вночі. Побалакали хвилю про по-году, фестин, приїзд якогось відьєського достояника, про переша, якого трамвай розко-ла, Пані взяла булає коріткою, отже Стефан піднісся. Добри-цька також встала і, подаючи Стефанові руку, промовила: — Як вам це подобилося, за-гостіть до нас в четвер. У нас в тім дні все сходиться лише товариство.

Воловений вертався до до-му. Ше він одио непокоїло його. Не дуже воловений був з того, що Салька не відіпа-ла Руцельському відразу і ріш-у-ч-е, лиш сказала, що "надума-ється".

— Як вона це буде надума-ється, то може ще надумати-ся на другий бік.

Прийшов четвер. Пізнати не можна було по тім, що Сте-фан від похуля тубаєв пер-ед зеркала. Ніч мав виріши-ти з Руцельським і до той бо-ротьба робила всестороннім при-гостуванням.

— Перша річ — думаю — приміняється до окруження.

— Він був, що товариська на-р-я-тість Руцельського основана на гумористичній, монольогі. Щоби в ніч не вийти гіршим від того пуготного бала, і Сте-фан навчався споре чиню мо-нологією. Пробі, котрі робив перед зеркала, вийшли адо-ти-ти там голос признання. Від

О. Сновіда.
КРАХ КОЛЕКТИВІЗАЦІЇ І ГОЛОД НА УКРАЇНІ

Грізні вістки приходять з родин, червоноарійців, не конфікують їх матерію, не лускати з торбами і т. д. Я-го-но, що славнозвісний "дисти-до солдати", які ідуть з села до касарень, і які не дають спати совітським достояникам, — вже обробляють грома-дськ-у думку в армії на неко-ристь Совітам.

Коротко: політика "колекти-візація" скрухала на цілій лі-нії. В тойчас, коли в 1929 р. загаланді збір збіжжя в СССР, вносило 10 мільйонів сотнарів, в 1930 — 21 мільйон сотнарів, то тепер по чотирох роках лятатики, він пас знову до 10 мільйонів 1929 року. А на-селення від того часу збільши-лося на кілька мільйонів осіб.

Ось що пише совітський ко-респондент одної німецької (не ворожої совітам) газети — "Фюссіс Цайтунг" з Украї-ни, "Українська житниця Росії в напередодні голоду...". До цього доповідання не посуха, не напад сарани, не кельський урожай, лиш — надмірне темпо соціалізації. Селянські маси протекли до мист, абі продали витвори праці своїх рук ваази за хліб. На одес-ських базарах — довгі ряди селян, старих, молодих, жінок і дівчат. Знеможені від не-доїдання, стоять вони по ву-лицях, пропонуючи свої марні пожитки: старі дірвані чоботи, хустки... Кавалок хліба (3 фунти) коштує 7 рублів, чини-сний сала, як дві коробиці сір-ніків завбільшки — 5 руб. Мішок кукурудзи мико — 50 руб. Правдивої муки нема. І продають те, "жукаки", а со-ціалізовані "кожозинки", або "узаможиники", яких соціалі-зація доповідала до безбрат-ства і руїни".

Стільки кореспондент. А та-ких голосів мого було би на-збирати багато... Україна, найбагатший край в Європі, який ще по чотирох роках страшний вітер в 1918 р. го-лу-вав себе, Росію і Німеччину з Австрією — тине з голоду в кривавих пазурах московсько-го завоювання.

Край капіталізму своїм найтяжким чином ударила Москву. В той час як на За-ході та криза прихорювала пе-ремогу, не соціалізм, а фашизм (в Італії, Німеччині, У-горщині і т. д.), в той же час в самій Московщині — на

Кріза підірвала торговлю. Ре-шту довершила безумна ко-лективізація.

Перенуждені несподіваним вислідом своєї абсурдної си-стеми — політика Совітів ле-жати. Крок уперед на шляху колективізації — крок узад. Але як крок узад (пото-рення ленінського "пену") — серед умови зруйнованої еко-номічної країни — не може вже дати тих наслідків, які дав за Леніна. Тепер "пер-е-дишк" не удасться й нічого не допоможе.

Певниги, хоч повільними кроками, совітський режім хитався до свого упадку...

ОСТАННІЙ ПРИВІТ.

(На спомини В. Симеоненчу).

Останній раз в стін могилы Сямоном голови сніг. Профіль поше, дуже бласкии. Прійняв за ширі трути.

В зарпіді його лів пізнав Ти Той шмат, що сніло нем ходив. Ти клав без турми труду много, Бог Той труди благословив.

Во які слова Твої ми мали Жити: не вмерли, не померли. Лиш створити скарб перани богата. А мене в саау це зросту...

Сильно бореть Ти був на умі, Ніхто не збав тебе з мист. Ти явив до сил пради й воли, Ти знав прапор сні береть.

Вас був символем емігранта, Діме з чим "смуток" сні й жаль. Кував ти долю України, Як беріш пласком морських фаль.

О Батьку! Батьку! Замови Ти віск. Наніс Ти смукот крутом на очі: Ніччелані Тече без промани. Без сльа плован дружи Твоїх.

За що знавеш Твої виними Хорі каліми римських палат? Ти жни спомині, в згод постоїно. Долея пішла динься, як брат.

Юдана пішла на тик, що сніло В життю прапори, як Батьку. Ти Борю вий сніло за свите діло. Щоб діти до мист сорше діла.

Засни Ти, Батьку, сні сон спомині, Слова Христони хоч в сні згадай: Прості каліми в останній хвилі, Збуди ти кримел, не памтай.

Прощай же, Батьку, Душе бласкии. Поки останній хоч в сні приїм. Зберіш надей хай пером стане, р Боже! Благороду думи помани.

Матвій Костинини.

Ніжкий культурний наряд не може обійтись без шкільного Товариства, яке в національній державі стає калітеною державно-освітнього апарату, а в мішаний — доповнює її завдан-ням чи недогади в освіт-ній роботі. — Сільсько-близ-ше значіння для бездержавно-го українського народу має "Рідна Школа" в старому краі! Пам'ятаймо на це!

МОДЕСТ ЛЕВИЦЬКИЙ
(Постерта загла).

Саме дитини ми звістку про смерть нашого відомого письменника Модеста Левицького, що помер у Луцьку 16 травня ц. р. у 66-тих р. життя. (Похо-рон в п'ятницю, 17 червня). Саме цього року минає 35 літ від його першого літературно-го дебюту.

Походив він зі старої укра-їнської шляхти Левицьких; був сином мирового посередника, переконачого "народника" і обраного інтереса селянської людності, вчуком священника села Олешина на Поділлі, де ви-конував обов'язки духовників рід Левицьких. Народився 25 липня 1866 р. в селі Вихиліві, прокурськорого повіту, скін-чив кам'янецьку гімназію у 1884 р. й два факультети Ки-ївського Університету: істо-рично-філологічний у 1888 році й медичний у 1893 р.

Брав близьку участь у боротьбі з великою хоаерною поестією в 1892 році, працюю-чи на орєнєвській залізниці. Пізніше при кімні 1892 р. вів боротьбу з тою-же поесті-єю на рідній землі в гайсінсь-кому повіті на Поділлі. Від 1893 до 1912 р. працю-вав у різних містечках як земський, повітовий і залізнич-ний лікар, але перебування в Ковалі в 1894—1898 рр. мало вплив на нього через близькі знайомство з Оленою Пидко-ю й Лесею Українкою.

Варт загадати, що за участь у виборках у 1906 р. до першої Державної Думи на боці по-ступового блоку, його упусти-ли з посади директора Земсь-кого Фінансового Школи в Київі як "неблагонадежного". У 1917 р. став-ін організо-ром і директором новозасно-ваної української гімназії. З утворенням Української Держави при кімні 1917 р. ді-став він просяду головного са-нітарного лікаря шкільних, у-челених перод адалою.

Писав не кінчатись сплюс його творів, він його адміністративну службу. Він мав нерв громадянину, що цікавився живо всіми суспільни-ми справами, і як людина осві-чена та ідейна мав чималий вплив на своє середовище. Справа національної свідомо-сті та чистоти рідної мови дедало його близько серця. У громадянській праці знав він чимало прикрофів і злиднів. Уже під кінець життя втратив він посуду вчитель української гімназії в Луцьку за якісь са-нітарного лікаря шкільних, у-челених перод адалою.

35 УКРАЇНСЬКИХ НАРОДНИХ ПІСЕНЬ

в обробленні славного музиканта В. БАРВІНСЬКОГО.

за 1-го долара

КРАЩОГО І ДЕШЕВШОГО ВИДАННЯ ДОСІ НЕ БУЛО.

Головний склад у книгарні "Свобода":

"СВОБОДА", 81-83 GRAND ST., (P. O. Box 346) JERSEY CITY, N. J.

КНИЖКИ ДЛЯ НАУКИ УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ І СЛОВИ І ПИСЬМІ,
КОТРИ МОЖНА НАБУТИ В КНИГАРНІ "СВОБОДА":
ГРАМАТИКА УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ для самонавчання та в допомогу вчителям. Це об'єднана книга (всестороння відомість) на 584 стор. 111, 112, 113, 114, 115, 116, 117, 118, 119, 120, 121, 122, 123, 124, 125, 126, 127, 128, 129, 130, 131, 132, 133, 134, 135, 136, 137, 138, 139, 140, 141, 142, 143, 144, 145, 146, 147, 148, 149, 150, 151, 152, 153, 154, 155, 156, 157, 158, 159, 160, 161, 162, 163, 164, 165, 166, 167, 168, 169, 170, 171, 172, 173, 174, 175, 176, 177, 178, 179, 180, 181, 182, 183, 184, 185, 186, 187, 188, 189, 190, 191, 192, 193, 194, 195, 196, 197, 198, 199, 200, 201, 202, 203, 204, 205, 206, 207, 208, 209, 210, 211, 212, 213, 214, 215, 216, 217, 218, 219, 220, 221, 222, 223, 224, 225, 226, 227, 228, 229, 230, 231, 232, 233, 234, 235, 236, 237, 238, 239, 240, 241, 242, 243, 244, 245, 246, 247, 248, 249, 250, 251, 252, 253, 254, 255, 256, 257, 258, 259, 260, 261, 262, 263, 264, 265, 266, 267, 268, 269, 270, 271, 272, 273, 274, 275, 276, 277, 278, 279, 280, 281, 282, 283, 284, 285, 286, 287, 288, 289, 290, 291, 292, 293, 294, 295, 296, 297, 298, 299, 300, 301, 302, 303, 304, 305, 306, 307, 308, 309, 310, 311, 312, 313, 314, 315, 316, 317, 318, 319, 320, 321, 322, 323, 324, 325, 326, 327, 328, 329, 330, 331, 332, 333, 334, 335, 336, 337, 338, 339, 340, 341, 342, 343, 344, 345, 346, 347, 348, 349, 350, 351, 352, 353, 354, 355, 356, 357, 358, 359, 360, 361, 362, 363, 364, 365, 366, 367, 368, 369, 370, 371, 372, 373, 374, 375, 376, 377, 378, 379, 380, 381, 382, 383, 384, 385, 386, 387, 388, 389, 390, 391, 392, 393, 394, 395, 396, 397, 398, 399, 400, 401, 402, 403, 404, 405, 406, 407, 408, 409, 410, 411, 412, 413, 414, 415, 416, 417, 418, 419, 420, 421, 422, 423, 424, 425, 426, 427, 428, 429, 430, 431, 432, 433, 434, 435, 436, 437, 438, 439, 440, 441, 442, 443, 444, 445, 446, 447, 448, 449, 450, 451, 452, 453, 454, 455, 456, 457, 458, 459, 460, 461, 462, 463, 464, 465, 466, 467, 468, 469, 470, 471, 472, 473, 474, 475, 476, 477, 478, 479, 480, 481, 482, 483, 484, 485, 486, 487, 488, 489, 490, 491, 492, 493, 494, 495, 496, 497, 498, 499, 500, 501, 502, 503, 504, 505, 506, 507, 508, 509, 510, 511, 512, 513, 514, 515, 516, 517, 518, 519, 520, 521, 522, 523, 524, 525, 526, 527, 528, 529, 530, 531, 532, 533, 534, 535, 536, 537, 538, 539, 540, 541, 542, 543, 544, 545, 546, 547, 548, 549, 550, 551, 552, 553, 554, 555, 556, 557, 558, 559, 560, 561, 562, 563, 564, 565, 566, 567, 568, 569, 570, 571, 572, 573, 574, 575, 576, 577, 578, 579, 580, 581, 582, 583, 584, 585, 586, 587, 588, 589, 590, 591, 592, 593, 594, 595, 596, 597, 598, 599, 600, 601, 602, 603, 604, 605, 606, 607, 608, 609, 610, 611, 612, 613, 614, 615, 616, 617, 618, 619, 620, 621, 622, 623, 624, 625, 626, 627, 628, 629, 630, 631, 632, 633, 634, 635, 636, 637, 638, 639, 640, 641, 642, 643, 644, 645, 646, 647, 648, 649, 650, 651, 652, 653, 654, 655, 656, 657, 658, 659, 660, 661, 662, 663, 664, 665, 666, 667, 668, 669, 670, 671, 672, 673, 674, 675, 676, 677, 678, 679, 680, 681, 682, 683, 684, 685, 686, 687, 688, 689, 690, 691, 692, 693, 694, 695, 696, 697, 698, 699, 700, 701, 702, 703, 704, 705, 706, 707, 708, 709, 710, 711, 712, 713, 714, 715, 716, 717, 718, 719, 720, 721, 722, 723, 724, 725, 726, 727, 728, 729, 730, 731, 732, 733, 734, 735, 736, 737, 738, 739, 740, 741, 742, 743, 744, 745, 746, 747, 748, 749, 750, 751, 752, 753, 754, 755, 756, 757, 758, 759, 760, 761, 762, 763, 764, 765, 766, 767, 768, 769, 770, 771, 772, 773, 774, 775, 776, 777, 778, 779, 780, 781, 782, 783, 784, 785, 786, 787, 788, 789, 790, 791, 792, 793, 794, 795, 796, 797, 798, 799, 800, 801, 802, 803, 804, 805, 806, 807, 808, 809, 810, 811, 812, 813, 814, 815, 816, 817, 818, 819, 820, 821, 822, 823, 824, 825, 826, 827, 828, 829, 830, 831, 832, 833, 834, 835, 836, 837, 838, 839, 840, 841, 842, 843, 844, 845, 846, 847, 848, 849, 850, 851, 852, 853, 854, 855, 856, 857, 858, 859, 860, 861, 862, 863, 864, 865, 866, 867, 868, 869, 870, 871, 872, 873, 874, 875, 876, 877, 878, 879, 880, 881, 882, 883, 884, 885, 886, 887, 888, 889, 890, 891, 892, 893, 894, 895, 896, 897, 898, 899, 900, 901, 902, 903, 904, 905, 906, 907, 908, 909, 910, 911, 912, 913, 914, 915, 916, 917, 918, 919, 920, 921, 922, 923, 924, 925, 926, 927, 928, 929, 930, 931, 932, 933, 934, 935, 936, 937, 938, 939, 940, 941, 942, 943, 944, 945, 946, 947, 948, 949, 950, 951, 952, 953, 954, 955, 956, 957, 958, 959, 960, 961, 962, 963, 964, 965, 966, 967, 968, 969, 970, 971, 972, 973, 974, 975, 976, 977, 978, 979, 980, 981, 982, 983, 984, 985, 986, 987, 988, 989, 990, 991, 992, 993, 994, 995, 996, 997, 998, 999, 1000.

